

dictū est. donū dei scđz qđ benigna quadā pietate sup nřam miserā se inclinat. de cuius corde eadem miscđia nobis fluit tanqđ rivulus a fonte radi⁹ a sole. ita miscđia dat miscđiam. subālis accidentalem. vt dantez signat nomē est subē. vbi donū nomē est qđ litatis. Siue autē miscđia deus vel donum dei dicatur ipsa. tanto est nobilior quāto sublimior. Vñ iusticia dei alta dī sicut mōtes. veritas sicut nubes. s. miscđia sicut celum dicētē ps. Dñe in celo miscđia tua. et veritas tua vsqz ad nubes. iusticia tua sicut montes dei. que omnia ideo indurimus vt huius doni scđz miscđie nobilitatē ex sua altitudine probaremus. videmus em̄ ad sensum qđ quāto aliquid in superiori loco sitū est sicut arbores vtinera tanto fructus eius dulcior melior et nobilior reperitur. **S**cđo sciendum est de accipiētū hoc donū necessitate. hoc est qđ necessariū sit vt hoc donū miscđie psequamur. Quid em̄ miseris qui vere miseri sunt tam necessariū est. qđ miscđia sine qua nemo saluabitur cū qua nemo damnabitur. Dicit em̄ Gre. Iusticia nřa ad examē dñe iusticie deducta iniusticia est et sordet in districtione iudicis qđ in oculis fulget bene operātis. de qđ adhuc dicit bern. Sicut nullius merita sufficiūt si sine mīa p solam iusticiā iudicabitur. sic nullius peccata impediūt si cū mīa suscipitur. De hac miscđia tria breuiter pstringātur. scđz de eius descriptōe et eius diuisione siue eius ad nos p̄muniōe p̄cipatōe siue distributione. Describitur autē sic. Misericordia est bñficiū mīso gratis impēsum. de qua dicit bern. Iusticia meritū querit. misericordia autē ex miseria nřa excitata et promota misero se dat gratis. de qua adhuc alia datur descriptio. Misericordia in deo ē exhibitio indebiti beneficij. Et qđ in deū nřa cadit mutatio nulla alteratio. nulla accidentis affectio ideo hęc misericordia nihil aliud est qđ deus. existēs magna vt de⁹. iuxta illud ecci. Scđm magnitudinez ipius sic et misericordia illius cū ipso est. Sequit̄ videre de misericordie distributione. de qđ sciendum qđ deus pater miscđiarū septē misericordias tanqđ septē panes paupibz suis

dedit. Primā nobis exhibuit in carnis assumptione ad vitā nřam instruendā. Secundam in templi oblatōe ad humanā naturā patri reconciliandam. Tercia in corporis et sanguinis sui cibatione ad infirmitatē nřam p̄fortandā. Quarta in crucis passionē ad captiū hominem redimendū. Quinta in resurrectōe ad celi ianuā apertendam. Sextā in ascensione ad mansionē nostrā preparandam. Septimā in spiritus sancti missione ad plenā in nobis sanctitatem perficiendam. De septē misericordie sunt septē panes designate. quibz vt math. xv. dī dñs turbas pavit. qđ om̄is hō qui ad vitā pascitur eternā. his misericordijs enutritur. **P**rimo ergo exhibuit nobis deus misericordiam incarnationis. Cū enī genus hūanū ex p̄uariatōe primorū parentū in tā profundam miserā cecidisset nec p se nec a creatura alia potuerat releuari. deus mīa morus descendit ad inferiores p̄tes terre assumēs hominē in se et per cōsequēs nřam miserā vt nos de profundo noctre miserie liberaret. De hac mīa di. apls thimo. iij. Apparuit benignitas et humanitas vsqz. s. fm mīam saluos nos fecit. Cui vīz misericordie si ad p̄dignum occurrere cupimus oportet vt et nos in perfecta puritate renascamur. Ad hoc em̄ deus natus est nobis hō in perfectissima puritate. vt p̄pore natus a patre deo et virgine matre. a qui nullā p̄traxit maculā volēs vt ait apls vt et nos imitātes eum in nouitate vite ambulemus. nec nobis sua p̄derit incarnatio. nisi nřa in hac p̄te adiūgatur imitatio. Vñ dominus dixit nicodemo iob. iij. P̄pter vos nasci deuo qđ cū ille p̄ incōueniēti acciperet dices. Quō pōt hō nasci cū sit senex. subitū fuit ex aq̄ et spū sancto nō pōt introire in regnū dei. qđ nisi ex aq̄ lacrimaz et spiritus sancto in cordibz nēis p̄ritōm efficiente ad plenā puritatē renascam. nō p̄derit nobis hęc mīa incarnatōis. et p̄ nō intrauimus in regnū dei. Scđo exhibuit nobis scđam mīam in suūp̄ius in rēplo oblatōe offerēs seipm patri in nřa nafa ad reconciliandū. de qđ miscđia dicit dñs p̄positum

Suscipimus deus misericordiam tuam in me.
 et glo. i. misericordem filium tuum. Cuius esse
 cum si sequi cupimus optet nos per fides que
 per dilectionem operatur corpori eius mistico quod
 est ecclesia incorporari et sic ei uniti et incorporati
 in eo patri offeramur et sic reconciliemur. **Ter-**
 tio exhibuit nobis deus tertiam misericordiam.
 datus nobis corpus suum et sanguinem ad nos-
 tram infirmitatem et mediam. quam ex eiusdem cibi
 carentia contraximus roboradam. cui si ex
 qua licet quod occurere cum ea deuotione
 cupimus et affectu. que deus hunc cibum nobis
 preparauit accedere nos optet. deus autem hunc
 cibum nobis instruit in maxima caritate di-
 ces luc. xii. quoniam hac misericordiam instituit. **De-**
 si de hoc pa. man. xv. sic et nos ad eundem ci-
 bum sumendum magnam caritatem habeamus
 et cum magno desiderio accedamus ut fiat in
 nobis quod eccle. xiii. dicit. Qui edunt me ad-
 huc est. et qui bibunt me. adhuc si. **De hac**
 misericordia dicit in ps. Misericors et misator do-
 minus ecclesia dedit timendum se. quod de corpore
 christi optet intelligi. quia ecclesia materiale siue
 corpalem non solum dat timendum se. sed etiam
 per caritatem. vñ ps. **Alpis tu ma. tuam. et.**
De hac misericordia etiam dicit eccle. iij. Secundu-
magnitudine ipsius sic et misericordia que ab ip-
so est. quia hec misericordia que est corpus christi datori do-
nomia adequatur. nullo in eo minus nobis exhi-
bitur se totum et hoc est quod dicit zach. iij. Cre-
quabit gratiam gratie eius. **Quarto ex-**
hibuit nobis quartam misericordiam in crucis pas-
sione ad humanum genus redimendum. de qua
dicitur in psal. Quia apud dominum misericordia et co-
piosa apud eum redemptio. ac si dicat. Quia
apud deum in corde eius magna fuit miseri-
cordia hec coegit eum ut per passionem crucis
copiosam nobis redemptionem exhiberet. **De**
hac misericordia dicit bern. Erat in corde
dei misericordia multa nimis quandoque cu-
mulanda super filios hominum. sed hec latebat
et nesciebat homo precium eius donec rupto va-
sculo in quibus precibus corporis effluebat. et sub-
iungit. Hinc multe misericordie corporis.
hinc multe misericordie cordis. hinc dolo-
res. hinc miserationes. Misericordie domini
multe sunt et misericordie domini multe. Hinc et ne mi-
serie mis. aut mie miseras supabunt. **U-**

cent plane mie tue antique domine. **Qui** mi-
 sericordie domini magne si participes esse cupi-
 mus. optet nos dominum per vinctum imitari. vñ d.
 j. pe. ij. Christus passus est pro nobis vobis re-
 linquens exemplum ut sequimini vestigia eius.
 hinc bern. **Proderit nobis domini passio si**
nostra sequitur imitatio. ut sequimur vestigia
eius. Alioquin exquiretur a nobis etiam san-
guis ille iustus qui effusus est super terram
nec immunes erimus ab illo tamen singulari
scelere iudeorum quod vix tante caritati ingra-
ti fuerimus. quod spiritui gratie contumeliam fece-
rimus. quod filium dei calcauerimus. **Quinto**
exhibuit nobis deus quintam misericordiam
in sua resurrectione. ad celi ianuam nobis a-
perendam que ex culpa primorum parentum
humano generi a mundi initio clausa fuit.
quod in eorumdem partem de paradisi eiectione et
gladii versatilis ad custodiendam ianuam
collocatione euidenter ostenditur. sic. **Gen-**
ij. dicit. **Eiecit deus adam de paradiso et collo-**
cavit ante paradisum voluptatis cherubin et
flammeum gladium atque versatilem ad custo-
diendam viam ligni vite. **Quem ideo voluit**
esse versatilem ad insinuandum quod aliqua-
do esset per passionis misericordiam amouendus. ut
eo amoto homines possent celestis paradisi
ianuam introire. **De hac misericordia dici-**
tur in psal. Bonum est confiteri domino. usque ad
annunciandum mane misericordiam tuam. hoc est ad an-
nunciandum illam misericordiam que facta est nobis ma-
ne. i. in die resurrectionis. de qua ad huc. j. petri. j.
dicit. **Benedictus deus qui secundum magnam misericordiam**
suam regenerauit nos in spem vite eterne per
resurrectionem ihesu christi ex mortuis. cui nos
tunc dignos exhibebimus. si et nos cum christo
a peccatis omnibus et vicibus resurgamus. ut
mortui peccatis iusticie viuamus quod est spi-
ritualis resurrectio. de qua dicit apostolus colof.
ij. **Si consurrexistis cum christo que sursum**
sunt querite que sursum sunt sapite. **Et**
sexto exhibuit nobis sextam misericordiam
in ascensione ad mansionem nobis perpetuam
preparandam ipso saluatore dicere iohannem.
Gloria pate vobis locum. de hac misericordia dicit
eccle. xvi. Misericordia in cuius faciet locum. hinc
est quod deus pater dicitur misericordum. quod omnia que
nobis exhibuit in misericordia dedit nobis b. aug.

ait Sicut deus per misericordiam motus dedit nobis
 filium sic idem filius omnia sua opera in misericordia con-
 summavit propter quod non solum misericors dicitur
 sed misericordia antonomastice nominatur. unde psalmus.
 Deus meus misericordia mea etc. De qua adhuc dicitur
 Esai. xvi. preparabit in misericordia solium eius
 scilicet hominibus. Cui gratia si nos dignos cupimus
 exhibere oportet ut partem vitam tanquam adueniens
 pagamus. dignum quippe est ut qui civis
 sanctorum et domestici dei scripti sunt in celis
 tanquam adveniens et peregrinos se exhibeat super
 terram. quem eadem modo horramur. i. ps. ij. ubi dicitur.
Oblectro vos tanquam adveniens et peregrinos ab-
 stinere vos a carnalibus desideriis. Septimo
 exhibuit nobis deus septimam misericordiam in
 spiritu sancti missione ad nostram sanctifica-
 tionem et ad omnes anteriores misericordias feliciter con-
 sumendas. de qua dicitur eccles. ij. In oblectatione
 veniet vobis misericordia dei hoc est spiritus sanctus
 qui cum sit super mel dulcis delectat animam. Spi-
 ritus enim sancti missio non modicum cor delectat.
 de hac misericordia adhuc dicitur luc. i. Per viscera
 misericordie dei nostri venios etiam exal. Ad
 quam misericordiam si digne cupimus suscipi scimus
 deamur spiritus patri et preparari inveniunt. ut cum
 spiritus sanctus spiraverit patres nos inveniunt
 at omni hora expansos sinus habentes ad gratiam
 suscipiendam cum spiritu placuerit nos
 misericorditer visitare. quod etiam beatus monuit di-
 cendo. Licet spiritus sanctus accipere non sit in ar-
 bitrio hominis conatus sed in gratia donatus
 hominis tamen est iugiter preparare cor. volun-
 tate expediendo ab affectionibus alienis. rati-
 onem et intellectum a sollicitudinibus. memoria
 a negociosis nonnunquam etiam a necessitatibus occupari
 omnibus. ut in die bona domini et in hora beneplaciti
 eius. cum audierint vocem spiritus spirantis
 continuo currant sibi et occurrant in bonum.
 De his septem misericordiis dicit beatus. Se-
 cundo altitudinem celi a terra corroboravit
 misericordiam suam super nimietates se. de his adhuc
 dicit beatus. Electi dei considerantes dei misere-
 ricordias sentiunt super se tanquam cumulum misere-
 ricordiarum quantum est spatium inter celum et
 terram. **P**rimo dicendum est de misericordie
 principatione. hoc est quibus iste misericordie
 perveniatur ad salutem quam licet quantum in se est mil-
 le viri ita dixerit in diebus sine seculis sufficeret.

non tamen dignos se omnes homines exhiberet ut has
 misericordias consequatur. quod revera pauci salvan-
 tur. quod tanquam tonitruum esset ab omnibus audire
 dicitur. Sicut autem tamen tria genera hominum quibus ad
 suam salutem debetur misericordia superdicte. scilicet vere
 penitentibus primis patientibus et fiducialiter
 sperantibus. De primis dicitur sapientia. Misere mei
 deus deus scilicet dicitur mat. v. Beati misericordie
 dicitur. De tertio dicitur psalmus. Misere mei
 deus miserere mei. Quare? Quia in te com-
 a mea. Prima ergo misericordia debet de penitentibus
 dicitur augustinus. Si tu cognoscas ego ignosco.
 quod ex persona dei dicitur. Et missio ergo in finibus
 malis quam peccatis incurrimus in misericordia per-
 nemus quam in evangelio tanguntur. cum luc. x. ho-
 mo quidam descensit de iherosolima in ierusalem et inci-
 dit in latrones etc. In quibus et bis tria mala
 la tanguntur. Primum malum est spoliatio.
 Homo enim qui in statu gratie positus est civis iam
 in heresim ascriptus est. ab illo statu descendit
 in ierusalem. i. in mundanum statum plenum
 peccatis. incidit in latrones mortaliu peccatorum. qui
 primum spoliavit eum omnibus bonis datis acqui-
 sitis et principatis. Datis per sacramenta eccle-
 siasticis et principatis per ipsos labores et principatis a cri-
 stiano et ecclesia. his omnibus denudat. unde ieremie.
 Egressus est a filia (von ois decore eius se-
 cundum malum est in nasalibus vulnerato. qui
 persistit in bonorum naturalium de bilitate. que
 sunt primitias ad peccandum. difficultas ad re-
 sistendum et pusillanimitas ad sufferendum
 quod omnia et predictis amplius infirmantur
 unde psalmus. Misere mei quoniam infirmus sum etc.
 Tertium malum est seminum relicto. Ille autem
 dicitur seminum qui malum vivit et bonis mortuus
 est licet sunt omnes peccatores et talis statum inter
 omnes pessimus est nam ad malum satis esset ut quod
 bonis mortuus esset quod etiam malis mortuus
 esset vel si malis viveret etiam bonis viveret
 tunc autem malis vivimus et bonis mortui sumus
 ideo talis status pessimus est. quod si a patris o-
 culis clara luce veritatis agnoscere incipimus
 nisi sumus insensibiles ad penitentiam preparati
 Secundo misericordia debet primis patientibus malis.
 v. v. super. Si misericordes. Tertio misericordia debet
 fiducialiter sperantibus. unde ieremias. Benedictus homo qui
 confidit in domino et erit dominus fiducia eius etc. de
 quibus plura vide in alijs sermonibus. Tertium

principale in prima diuisione est dicere
de panis largitate designata per hoc quod
in medio tepli tui. Ad hoc enim in medio
tepli oblatus dicitur ad insinuandum quod nullum
transseat nulli se tenet. sicut in eo est si-
milis omni bus apert. et hoc est quod petrus
actum legitur dixisse. In veritate ppeti. quod
non est acceptor personarum deus. vsq. hunc ex
audir. ppter quod etiam quod de loco agitur deus
semper legitur in medio extitisse. Nam in carne
natus in medio duntaxat animalium est in prese-
ntia proclinarus. ad templum veniens in medio
est oblatus. cruci affixus in medio latronum
est collocatus et resurgens a mortuis in me-
dio discipulorum apparuit. Ad quid hec omnia
nisi ut nobis insinuet quod ad misericordiam largi-
endi omnibus pateat. omnibus se exhibeat. et hoc
est quod pater dicit ad filium. puer. Durum est
pater tui foras et in plateis aquas tuas di-
uide. hinc est quod in can. dicitur tuus est flos capiti.
eo quod omnibus pateat omnibus se exhibeat iesus
christus dominus noster etc.

XXVIII. De bta agatha. fmo. I

Oratio super gra- tiam mulier sancta eccle. xxvi.

Omnis. Quid inter hec nos bar-
bari dicimus. qui ad regna celestia ire per-
ferunt puellas videmus. quod si adipisci regna
celorum per bella persecutorem non possumus. hoc
ipsum tunc nobis sit quod deum volumus saltem
per pacem sequi. Ecce nulli nostrum modo dicitur
per memorem. sicut in te illicita desides
na occide. In verbis ergo propositis hec san-
cta virgo et martir agatha a triplici gratia com-
mendatur. scilicet a virginitate. passionis acer-
bitate. vite sanctitate. Primum ibi gratia. scilicet
ibi super gratiam. tertium ibi mulier sancta. Ex
hac triplici gratia meruit a deo triplici aureo
la coronari. Nam pro virginitate ynam. pro
passione secundam. pro vite sanctitate quod et bo et ex
emplo deum docuit et predicauit tertiam au-
reclam est adeptus et hec pauca de hac virgi-
ne dicta sufficiant. Prosequentes simonem qui
bus exercitiis ipsam virginem imitemur ut i
bac via et vita ei saltem tenuiter conformari in
te. gno celorum eius portio profueri mereamur. Ele-
tu quod pauci eam in prima gratia imitantur. pauci

ores in secunda. saltem in tertia scilicet vite sanctitate
te ipsam quantum possumus imitemur. quod
etiam ex ipsius nominis interpretatione facere com-
monem. dicitur ei agatha ab agios. quod est caritas
ostendit deum. inde agatha quasi sancta dei. quod
te merito eam imitari debemus. Nam ad hoc
dirigit nos deus. di. deute. Sancti efflore
quoniam ego sanctus sum. **I**tem sunt autem
sex genera exercitiorum que nos sanctos effici-
unt. quorum tria ponit crisostomus in legenda huius
virginis. scilicet cordis mundicia. bonorum operum
sufficiencia. spiritus sancti plenitudo. reliqua tria po-
nit bernardus. di. tria sunt que nos sanctos effici-
unt. videlicet victus sobrius. actus iustus et sen-
sus pius. In his sex exercitiis omnis actus iu-
sticie continentur et totus status hominis inclu-
ditur et ideo qui in his sanctificatus fuerit
erit sine dubio totus sanctus. Primum ergo san-
ctificemur nos per cordis mundiciam pur-
gantes cor in terra et scopantes ab omnibus immu-
diciis et seditantibus peccatorum. quod cum ad ple-
num factum fuerit erimus sine dubio sancti. si
tamen nihil de contingebimus obmutamus. quod face-
re moremur deute. xxij. vbi dicitur. Sint castra
tua sancta et nihil in eis appareat seditantis.
insinuans in his et his. quod ex sola mundicia
si in nobis plantata fuerit sine dubio sumus
sancti hinc. ij. cor. xij. vij. di. Quidem nos
ab omni inquinamento carnis et spiritus. et fic-
entes sanctificationem mentis in timore dei mi-
serere. Quod autem mundari debeamus docet nos
Bernardus. sic di. Ascendat homo tribunal men-
tis sue. et audiat causas preterite vite sue.
Assit accusatrix plebs. restis memoria. ratio iu-
dex. timor carnis. et quicquid inuentum fu-
erit in quibus deum offendimus per cordis con-
tritionem preteratur. per oris confessionem exhauri-
atur per satisfractionem deleatur et per resistentiam
similibus resistatur et bis omnibus firmum pro-
positum adiungatur. hoc tam diu continuantes quous-
que usque spiritus sanctus affectum mentis in aliud gen-
teu oris trahat. in gratiam videlicet actionem. Ipsa
enim gratia actio et vox laudis cum ex intimo af-
fectu et cum ex iudicio rationis agitur signum est
remissionis peccatorum. Unde cum anima plenitudo in
iocundam deuotionem gratia actionis permuta-
ta fuerit. hec mutatio deute excelli cernissis-
imum signum est quod omnia peccata nostra a deo nobis